

ԲՍԿ ՊՈՒՀ ՌՈՒՍ-ՀԱՅԿԱԿԱՆ (ՍԼԱՎՈՆԱԿԱՆ) ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հաստատում եմ՝

Ռեկտոր Է.Ս. Սանդոյան

№ 8 «04» ապրիլի 2025 թ.

ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մագիստրոսի կրթական ծրագիր՝ 042101.02.7 «Մահմանադրական իրավունք,
պետության և իրավունքի տեսություն» (առկա ուսուցում)

Դասիչ մասնագիտություն՝ 042101.00.7 Իրավագիտություն

1. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ

042101.02.7 «Սահմանադրական իրավունք, պետության և իրավունքի տեսություն» մագիստրոսի կրթական ծրագիր, իրագործվող ԲՄԿ ՊՈԻՀ Ռուս-Հայկական (Սլավոնական) համալսարանի կողմից «042101.00.7 Իրավագիտություն»:

«Սահմանադրական իրավունք, պետության և իրավունքի տեսություն» մագիստրոսի կրթական ծրագիրը իրագործվում է առկա կրթության ձևով:

Կրթական ծրագրով ուսումնառության ժամկետը կազմում է 2 տարի:

Մագիստրոսի կրթական ծրագրի ծավալը կազմում է 120 կրեդիտ:

2. ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

2.1. Ծրագրի բովանդակությունը, նպատակի և խնդիրների մանրամասն նկարագրությունը, կրթական ծրագրի ակտուալությունը և յուրահատկությունը, տվյալ կրթական ծրագրի շրջանավարտների կարիքը աշխատաշուկայում:

Իրավագիտության մագիստրոսի որակավորում շնորհվում է այն շրջանավարտներին, որոնք ունեն խոր և մասնագիտացված գիտելիքներ, հմտություններ, ինչպես նաև կարողություններ՝ իրավագիտության ոլորտում մասնագիտական գործունեություն և հետազոտություն իրականացնելու և (կամ) ուսումը շարունակելու համար:

«Սահմանադրական իրավունք, պետության և իրավունքի տեսություն» մագիստրոսական կրթական ծրագիրը համապարփակ դասընթաց է սահմանադրական իրավունքի, պետության և իրավունքի տեսության հիմնական ճյուղերի և ենթաճյուղերի ուսումնասիրության վերաբերյալ: Ուսանողները ձեռք են բերում գիտական գործունեության փորձ, հնարավորություն ունենալով մասնակցելու միջազգային գիտագործնական գիտաժողովներին, ուսանողական մրցույթներին և այլն:

Այս մագիստրոսական ծրագրի արդիականությունը պայմանավորված է անկախ պետականության զարգացման անհրաժեշտությունով: Պետականության կայացման գործընթացում առանցքային տեղ է զբաղեցնում պետության և իրավունքի տեսության և սահմանադրական իրավունքի հիմնախնդիրները վեր հանելու և իրավունքի ժամանակակից ստանդարտներին համապատասխան

լուծումներ առաջ քաշելու հրամայականը:

Ծրագրի նպատակն է ընդլայնել և խորացնել ուսանողների գիտելիքները ժամանակակից պետության և իրավունքի տեսության, սահմանադրական իրավունքի արդի խնդիրների վերաբերյալ: Առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձվում ժամանակակից իրավունքի տեսության և սահմանադրական իրավունքի առաջադեմ զարգացմանը, դրա հիմնարար սկզբունքներին ու հայեցակարգերին: Մագիստրոսական ծրագիրն ուղղված է վերլուծական հմտությունների և կարողությունների զարգացմանը, այս ոլորտում ուսանողների մասնագիտական կարողությունների զարգացմանը, բարձր որակավորում ունեցող միջազգային իրավաբանների վերապատրաստմանը, որոնք տիրապետում են տեսաիրավական գործիքներին հանրային իշխանության կառույցներում, ինչպես նաև դատական ատյաններում հաջող աշխատանքի համար:

Մագիստրոսական ծրագրի հիմնական խնդիրները.

- ուսումնասիրել պետության և իրավունքի տեսությունը, սահմանադրական իրավունքը՝ որպես անկախ պետականության կայացման նախադրյալ.
- վեր հանել սահմանադրական իրավունքի, պետության և իրավունքի տեսության արդի խնդիրները և մշակել դրանց լուծումները ազգային և պետական շահերի հաշվառմամբ.
- ուսումնասիրել տեսաիրավական առանձին ինստիտուտներ և սահմանադրական առանձին իրավունքներ, որոնք առանցքային նշանակություն ունեն պետական համակարգի զարգացման համար:

Այս մագիստրոսական ծրագրի շրջանավարտները պահանջված են հանրային իշխանության մարմիններում, դատական համակարգում, փաստաբանական ոլորտում, կրթական հաստատություններում:

2.2. Մագիստրոսի կրթական ծրագրի յուրացման մեջ մտնում են ուսումնական և արտադրողական պրակտիկաներ՝

Ուսումնական պրակտիկա՝

- Գիտահետազոտական աշխատանք
- Գիտահետազոտական պրակտիկա

Արտադրական պրակտիկա՝

- Մագիստրոսական թեզի նախապատրաստում
- Գիտամանկավարժական պրակտիկա

2.3 Պետական ավարտական ատեստացիան ներառում`

- մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն

3. ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Գիտելիքները`

- 1) Սահմանադրական իրավունքի սկզբունքների, ինստիտուտների, նորմերի ծագումնաբանության, էության և կիրառման գործընթացի վերաբերյալ մասնագիտական խոր, համակարգված և համակողմանի տեսական և գործնական գիտելիք, այդ թվում` միջգիտակարգային և իրավահամեմատական համատեքստում:
- 2) գիտական հետազոտությունների ընդհանուր և սոցիալ-իրավական մեթոդաբանության վերաբերյալ խոր և համակողմանի գիտելիք:
- 3) իրավաընկալման հայեցակարգերի, սահմանադրական իրավունքի զարգացման եղանակների, ինչպես նաև` իրավագոյացման վերաբերյալ խոր և համակողմանի գիտելիք:
- 4) խորը գիտելիքներ մարդու սահմանադրական իրավունքների պաշտպանության ոլորտում իրավունքի տեսական հասկացությունների, մարդու իրավունքների պաշտպանության համընդհանուր և ներպետական մեխանիզմների, հանրային կառավարման համակարգի և դրա արդյունավետության վերաբերյալ:

• գիտելիքի կիրառման հմտությունները`

- 1) Կարող է ինքնուրույն և համակողմանիորեն կիրառել մասնագիտական գիտելիքները նոր և անձանոթ իրադրություններում տեսական և գործնական իրավական հիմնախնդիրների լուծման համար:
- 2) Կարող է ինքնուրույն գտնել, դասակարգել և համակողմանի ու համակարգված մոտեցմամբ փաստարկված մեկնաբանել օրենսդրական կամ այլ տեղեկատվություն, այդ թվում` օտարալեզու, որն անհրաժեշտ է մասնագիտացման ոլորտում խնդրի լուծման համար:
- 3) Կարող է ինքնուրույն օգտագործել գիտական հետազոտության մեթոդներ` մասնագիտական գործունեություն ծավալելիս և անհրաժեշտ

հետազոտություններ իրականացնելիս:

- 4) Կարող է ինքնուրույն կողմնորոշվել իր մասնագիտացման ոլորտի իրավական հիմնախնդիրները լուծելիս և դրանց վերաբերյալ ներկայացնել իր փաստարկված դիրքորոշումը:
- 5) Կարող է հետազոտական և նորարարական գործունեություն իրականացնելիս համակցել տարբեր ոլորտների գիտելիքներ և զարգացնել նոր գաղափարներ ու տեսակետներ:
- 6) Իրավաստեղծման և մեկնաբանման ժամանակ հասկանալ քաղաքական, սոցիալական, տնտեսական, պատմական, անձնային և հոգեբանական գործոնները:

• ***ընդհանրական իմացական հմտությունները՝***

Կարող է դրսևորել վերլուծական, ստեղծագործական, քննական և նորարարական մոտեցում՝ մասնագիտացման ոլորտի, ինչպես նաև՝ հետազոտական հիմնախնդիրների բացահայտման, լուծման և նոր գաղափարների զարգացման համար:

Կարողունակությունը(կումպետենցիան)՝

1. ինքնուրույնությունը և պատասխանատվությունը՝

1. Ունակ է՝ ինքնուրույն ծավալելու լիարժեք մասնագիտական գործունեություն, ինչպես նաև գիտական ղեկավարման ներքո կատարելու անհրաժեշտ հետազոտություններ իրավագիտության ոլորտում:
2. Ունակ է՝ աշխատելու թիմում և (կամ) ղեկավարելու այն:
3. Ունակ է՝ աշխատելու բազմամշակութային միջավայրում, արդյունավետ կերպով համագործակցելու սոցիալական տարբեր խմբերի և դրանց ներկայացուցիչների հետ, նպաստելու այլ անձանց իրավական զարգացմանը:
4. Ունակ է՝ բացահայտելու սեփական կրթական կարիքները և ինքնակրթվելու, ընտրելու մասնագիտական գործունեության զարգացման ուղին, պարբերաբար բարձրացնելու մասնագիտական որակավորումը, ինտեգրվելու հարափոփոխ բազմամշակութային աշխատանքային միջավայրին, գործելու պատասխանատու և ազնվորեն:

5. Տիրապետում է բավարար գիտելիքների և կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երրորդ մակարդակում իրավագիտության բնագավառում ուսումը շարունակելու համար:

1. Կրթական ծրագրի շրջանավարտների ակնկալվող մասնագիտական գործունեության տեսակները

իրավաստեղծ գործունեություն

- սահմանադրական իրավունքի և հանրային կառավարման բնագավառում իրավունքի նորմերի մշակում.
- սահմանադրական իրավունքի և հանրային կառավարման բնագավառում իրավական փաստաթղթերի կազմում:

իրավակիրառ գործունեություն

- սահմանադրական իրավունքի և հանրային կառավարման բնագավառում իրավունքի նորմերի մեկնաբանություն;
- աշխատանքային պարտականությունների շրջանակներում որոշումների հիմնավորում և ընդունում, ինչպես նաև սահմանադրական իրավունքի և հանրային կառավարման բնագավառում իրավական նորմերի իրականացման հետ կապված գործողությունների կատարում:

փորձագիտական-վերլուծական գործունեություն

- սահմանադրական իրավունքի և հանրային կառավարման բնագավառում իրավական խնդիրների վերլուծություն և լուծումների մշակում:

մանկավարժական գործունեություն

- սահմանադրական իրավունքի, պետության և իրավունքի տեսության առարկաներ դասավանդելու ունակություն տեսական բարձր մակարդակով:

գիտահետազոտական գործունեություն

- սահմանադրական իրավունքի և հանրային կառավարման բնագավառում իրավական խնդիրների վերաբերյալ գիտական հետազոտությունների իրականացում:

2. Կրթական ծրագրի պահանջարկը.

«Սահմանադրական իրավունք, պետության և իրավունքի տեսություն» մագիստրոսական ծրագիրը պահանջված է ինչպես հիմնական իրավաբանական կրթություն ունեցողների, այնպես էլ հիմնական իրավաբանական կրթություն չունեցող ուսանողների շրջանում:

Մագիստրատուրայի պահանջարկը կապված է անկախ պետականության զարգացման հրամայականը կարևորման և հանրային կառավարման ինստիտուտների գործունեության հանդեպ հանրային հետաքրքրության աննախադեպ աճով: Հանրային կյանքով հետաքրքրվող անձինք գնալով ավելանում են և դրան համապատասխան աճում է մարդու սահմանադրական իրավունքների և հանրային կառավարման արդյունավետության հավասարակշռման կառուցակարգերն ուսումնասիրելու պահանջարկը: